№ 52 | פרייז 2 קאפ. | Lodzer Tageblatt.

לאָדזער טאַגעבלאַט

אנאנסען-פרייז: פ שורה פעטיט אין טעקסט 1.20 ערשטע זייט, דריטע זייט 60 ק. לעצטע זייט 30 קאפ., גראטולאציאנען פערלאבונג און האכצייטס-אנזייגען 1-טע זייט 1.50—לעצטע זייט 1 רובל. ניט אנגענומענע ארטיקלען ווערען ניט צוריקגעשיקט. פאר'ן אינהאלט פון אנאנסען איז די רעדאקציע נים פעראנטווארטליך.

רעדאקציע און אדמיניסטראציע
פעטריקויער 16, טעלעפאן 867.
פיליע אין ווארשוי:
ה. רייזנער, טווארדא 28, טעל. 17-63.

אבאנעמענטס-פרייז: אין רוסלאנד: פ יאהר 8 רובל, פ האלב יאהר 4 רובל. פ פירטעל יאהר 2 רובל. פ חודש 70 קאפ. אין אויסלאנד: פ חודש 1 רובל 25 קאפ. ענדערן דעם אדרעס קאסט 15 ק. אדרעס פון דער רעדאקציע און אדמיניסטראציע Лодзь, Петроковская 16. אדרעס פאר דעפעשען: Лодзь. Тагеблатъ

זיבענטער יאהרגאנג | זונטאג י"ז אדר תרע"ד | 2 (15) מערץ 1914.

Dr. Hugo Goldblatt
לייטער דער אויגענקליניק דעס בליני-דען-קוראטאריומס
פעטריקויער שטר. 79
שפרעכשטונדען פון 11—1 און פון 5—7.

Читайте газету **„Московскій Листокъ"** Цѣна **3** коп. Требуйте у газетчиковъ. 5277

דער גרויסער ציוניסטען-פראצעס אין ווילנא.

פערמשפט די אנגעקלאגטע צו פערשיעדענע טערמינען טורמע.

(ספעציעלע טעלעגראמען צום לאדזער טאגעבלאט).

ווילנא (ספעציעל). היינט האט זיך אין היגען געריכט אנגעהויבען דער גרויסער פראצעס נעגען די ציוניסטישע אנפיהרער אין רוסלאנד.

אנגעקלאגט זענען געווארען די בעוואוסטע ציוניסטישע טהוערם: י"ל גאלדבערג, בארים גאלדבערג, דרוויאנאוו, יצחק גרינבוים, ב. בארוכאוו און וואלאוועלסקי.

די אלע זענען בעשולדיגט געווארען אין געהערען צו דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, אין אנפיהרען מיט דער ציוניסטישער טהעטיגקייט א. אז. וו.

ווילנא (ספעציעל) דער פראצעס געגען די בעוואוסטע ציוניסטישע טהוערם האט אין שטאדט, ווי אויך אין גאנץ רוסלאנד ארויסגערופען א געוואלדיגען אינטערעס.

ווילנא (ספעציעל). י"ל גאלדבערג, דרוויאנאוו, בארוכאוו און וואלאוועלסקי זענען צום פראצעס נישט געקומען. פון די אנגעקלאגטע זענען געקומען בארים גאלדבערג און יצחק גרינבוים.

דריי אדוואקאטען פערטיידיגען די אנגעקלאגטע.

ווילנא (ספעציעל) דער געריכטס-זאל, וואו דער פראצעס פון די ציוניסטישע פיהרער קומט פאר, איז פול געפאקט מיט פובליקום, צווישען וועלכע עס געפינען זיך אויך פיעל בעאמטע, אדוואקאטען און פריוואט-פערזאנען, אויך זענען ספעציעל צום פראצעס געקומען פיעל קארעספאנדענטען פון רוסישע און אויסלענדישע צייטונגען אונטער וועלכע עס געפינט זיך אויך אייער קארעספאנדענט.

נישט אבגעלעגט.

ווילנא (ספעציעל) די פערטיידיגער פערלאנגען, אז דאס געריכט זאל אבלעגען די „דעלא" ווייל ס'איז דא ניט ריכט אנגעוועגדעט געווארען דער געהעריגער פונקט פון שטראף-קאדעקס. דאס געריכט ווארפט אב די פאדערונג און בעשליעסט, אז דער פראצעס זאל ניט אבגעלעגט ווערען.

אונשולדיג.

ווילנא (ספעציעל) דער פארזיצענדער פרעגט די בעשולדיגטע, צי זיי אנערקענען זיך פאר שולדיג. די אנגעקלאגטע גאלדבערג און גרינבוים ערקלערען, אז זיי זענען אונשולדיג.

30 פוד בעווייזען.

ווילנא (ספעציעל) דאס געריכט טרעט צו פארצולייענען דעם בעשולדיגונגס-אקט. וואס ס'דויערט א גאנצע שעה, דערנאך קוקט מען איבער די פאקטישע בעווייזען, וואס מען האט קאנפיסקירט בעת די אויסקען ביי די בעשולדיגטע. צווישען זיי געפינען זיך טויזענדער בריעף, מאנוסקריפטען, בראשורען, צוזאמען איז עס א פעקעל פון 30 פוד.

צוליעב א ווארט.

ווילנא (ספעציעל) דער הויפט-יסוד, אויף וואס די בעשולדיגונג איז געבויט, וואס אין איינינע קאנפיסקירטע יודישע בריעף און בראשורען, ווערט אפטמאל דערמאהנט דאסווארט „סאציאליסטישער". די פערטיידיגער פאדערן, אז מען זאל ארויסרופען איבערזעצער.

מען רופט ארויס געשוואוירענע איבערזעצער די ה"ה צינזער און יונאוויטש, וועלכע ערקלערען, אז לויט דעם אינהאלט ווערט דארט געמיינט „סאציאלער" (געזעלשאפטליכער) און ניט „סאציאליסטישער".

דער אורטייל.

ווילנא (ספעציעל). אין אווענד האט דאס געריכט ארויסגעטראגען דעם אורטייל. לויט וועלכען בארים גאלדבערג ווערט פערמשפט צו דריי חדשים טורמע. זיין ברודער—צו צוויי חדשים, גרינבוים און דרוויאנאוו — צו 40 טעג און וואלאוועלסקי—צו א חודש טורמע. דער פראצעס פון ב. בארוכאוו איז אויסגעטיילט געווארען אין א בעזונדערע „דיעלא".

דער דאזיגער שטרענגער פסק-דין האט אויף אלעמען געמאכט זעהר א שווערען איינדרוק.

א וויכטיגע בעראטונג אין די הויכע ספערען.

א „צדיק" אויפ'ן פערהער. — א געהיימניספולער מארד אין קאוועל.

צו די מלחמה-קלאנגען.

פעטערבורג (ספ. צום ל. ט.) די היינטיגע „בירזש. וויעדאמאסטי" טיילט מיט, אז נעכטען איז אין די הויכע ספערען אבגעהאלטען געווארען א געהיימע בעראטונג, אויף וועלכע עס זענען בעטראכט געווארען זעהר וויכטיגע פראגען, וואס האבען א שייכות צו די קלאנגען וועגען מלחמה, וואס האבען זיך פערשפרייט די לעצטע טעג.

געמאכט א „צדיק".

קיעוו (ספ. צום ל. ט.) צוליב דעם וואס די סאיזניקעס האבען ארויסגעלאזט א קלאנג, אז קיין זשיטאמיר זענען אנגעקומען „צדיקים", האט מען דארט גענומען אויף א פערהער דעם קארישטשאווער רבי'ן ר' מרדכי וועלכער האט זיך גראד געפונען אין זשיטאמיר. דער פערהער האט אויפ'ן רבי'ן אזוי שלעכט געווירקט, אז ער איז אזש קראנק געווארען.

דומע-פארשטעהער אויף האלפערינ'ס לויה.

פעטערבורג (ספ. צום ל. ט.) צו דער לויה פונ'ם יודישען געהיימראט יעקב האלפערין ז"ל זענען ארויסגעפאהרען קיין ניצא דער דומע-פארזיצענדער ראדזיאנקא מיט פארשטעהער פון די נאציאנאליסטען, אקטיאבריסטען און פראגרעסיסטען, ס'זענען אויך ארויסגעפאהרען מיליוקאוו און אלעקסאנדראוו

א געהיימניספולער מארד.

קיעוו (ספ. צום ל. ט.) פון קאוועל טעלעגראפירט מען, אז מען האט דארט געפונען א דערהרג'עט יונגעל מיט איינינע שטעך-וואונדען. קיין שום שפורען האט מען דערווייל ניט געפונען.

אמניסטירט א שריפטשטעלער

פעטערבורג (ספ. צום ל. ט.) מארגען קומט צוריק קיין פעטערבורג דער שריפטשטעלער מינסקי, וועלכער איז פערשיקט געווארען אין יאהר 1905 און איז איצט אמנעסטירט געווארען.

דע-קורטענ'ס פערמשפט צו צוויי יאהר פעסטונג.

פעטערבורג (פ.) די פעטערבורגער סודעבנער פאלאטע האט פערמשפט דעם פראפעסאר באדוען-דע-קורטענע פאר ארויסגעבען א בוך אונטער'ן נאמען: „די נאציאנאלע טעריטאריאלע סמנים פון אווטאנאמיע" צו צוויי יאהר פעסטונג.

די טשעכי'ן-אבסטרוקציע אין עסטרייך.

וויען (ספ.) דער פרעמיער מיניסטער האט ערקלערט, אז אין פאל די טשעכען-אבסטריקציע וועט נישט אויפהערען וועט דער פארלאמענט פונאנדערגעלאזט ווערען.

לאנדאן (ספ.) דער קאפיטאן אואייט האט ארגאניזירט א דעמאנסטראציע פון ארבייטסלאזע אין דובלין, וועלכע איז פונאנדערגעטריבען געוואָרען פון דער פאליציי. אואייט איז ארעסטירט געווארען און ווערט ביי־ שולדיגט אין בעלידיגען דעם פאליציי-אינספעקטאר און אנדערע פאליציי-בעאמטע.

א נייע לופט-קאטאסטראפע אין יפו.

יפו (ספ.) עס איז נאך נישט פערגעסען געווארען דער שרעקליכער פאר-פאל מיט די צוויי טערקישע לופט-פליהער, וועלכע זענען ביי טבריה אראבגעפאלען מיט זייער לופט-באלאן און דערהרג'עט געווארען—האט שוין געטראפען א נייע אומגליק. די אפיצירען נורי-ביי און איזמאאיל-ביי, וועלכע זענען געשטען אנגעקומען אויף זייער פליה-רייזע קיין יפו, זענען פליהענדיג קיין ירושלים אראבגעפאלען, באלד נאך זייער אויפשטייגען, אין ים אריין. נורי-ביי איז באלד דערהרג'עט געווארען, איזמאאיל-ביי'ן האבען די אראבער נאך ארויסגעצויגען פון וואסער ביי'ם לעבען. דער טרויער פון דער בעפעלקערונג איז גרוים.

שטרייקען.

פערם (פ.) אויפ'ן טשוסאווער זאוואד האבען פערשטרייקט אויפ'ן עקאנאמישען באדען 2000 ארבייטער.

שטורמס.

סעוואסטאפעל (פ.) אויפ'ן ים הערשט א גרויסער שטורם. ס'איז איבערגעריסען געווארען דער שיף-פערקעהר מיט די פארטען.

סטודענטען-דעמאנסטראציעס

וויען (פ.) ס'האבען זיך ווייטער אנגעהויבען די סטודענטען-דעמאנסטראציעס פאר'ן וועטערינארישען אינסטיטוט. די סטודענטען האבען געווארפען שטיינער אין אינסטיטוט און אויף דער פאליציי. די פאליציי האט פונאנדערגעטריבען די דעמאנסטראנטען. אויף ביידע צדדים זענען פאראן פערוואונדעטע, ס'זענען פארגעקומען פיעל ארעסטען.

לויט דער פעראָרדנונג פון קריעגס-מיניסטעריום האט מען פערמאכט דעם אינסטיטוט.

געשוו. אדוואקאט
רובין נאזאראוו
וואהנט וסכאדניא 57
נעהמט אן פון 9—10 פריה
און פון 3—8 נאכמיטאג.
4848 4 4

צו דער פערלאבונג פון פרל.
רעגינא בארנשטיין
מיט הערן אהרן יאסקאוויטש
גראטולירען הערצליכסט:
פאמיליע יאסקאוויטש
און בעריש פריליך און פרוי.
4846

גוטע שטאפעריגם
ווערדען געזוכט, ביי אסתר ווילנער,
זאקאנטנא 25.
4839

צום 15-יאהריגען האכצייטס-יובילעאום פון
ה' י. ראזענצווייג און פרוי
גראטולירען הערצליכסט און שפענדען שבעם בלומען 2 ר' פאר'ן
וועלבערין-פעראיין ביי'ם „ליגת-החולים"
עמנואל האמבורסקי און פרוי.

לעצטע לאדזער נייעס.

א שטורמישע פערזאמלונג פון קאמי-וואיאזשארען פעראיין.

(ג) נעכטען אין אווענד איז אין לאקאל פון קאמי-וואיאזשארען-פעראיין (מיקאלאיעווסקא 3/5) פארגעקומען די גענעראל-פערזאמלונג פון די מיטגליעדער. די פערזאמלונג איז אריבער זעהר שטורמיש און זיך אויסגעצייכענט מיט פיעל שארפע אינצידענטען, צוליעב וואס די פערוואלטונג האט זיך אין מיטען דרינגען איינגעגעבען אין דעמיסיע און פערלאזט דעם זאל. צוליעב דעם איז די פארטזעצונג פון דער פערזאמלונג אבגעלעגט אויף איבערמארגען דיענסטאג, אויספיהרליכער—מארגען.

— די גענעראל-פערזאמלונג פון „קאמי-פעראיין„ וואס האט נעכטען געזאלט פארקומען, איז אבגעלעגט געווארען אויף א געוויסער צייט.

דאס רייניגען די שטעדטישע פלעצער.

פון נעכטיגען טאג אן האט די פערוואלטונג איבער די היגע טורמעס איבערגענומען דאס רייניגען די שטעדטישע פלעצער און די גאסען פאר די שטעדטישע געביידעס. נעכטען איז די ערשטע פארטיע ארעסטאנטען, וועלכע איז בעשטאנען פון 15 פערזאן, צושיקט געווארען אין פערשיעדענע שטאדט-טיילען, אום צו רייניגען די גאסען. צו רייניגען די גאסען ווערען נור פערוועגדעט אזעלכע ארעסטאנטען, וועלכע זענען צום ערשטען מאל בעשטראפט געווארען פאר א קרימינאל-פערברעכען צו נישט מעהר פון 3 חדשים און וועלכע דארפען נאך אבקומען די שטראף פון א חודש ביז אנדערטהאלבען חדשים.

די גענעראל-פערזאמלונג פון „ט. ק. א."

מיר מאכען אויפמערקזאם, אז היינט זונטאג, 4 א זייגער נאכמיטאג וועט אין איינענעם לאקאל (ניקאלאעווער 11) פארקומען די גענעראל-פערזאמלונג פון „ט. ק. א." די מיטגליעדער פון דער יודישער סעקציע ווערען געבעטען צו קומען אין א גרעסערער צאהל און פינקטליך, ווייל אויף דער טאגעסארדנונג שטעהען וויכטיגע פראגען.

פון טעקסטיל-ארבייטער-פעראיין.

היינט זונטאג נאכמיטאג וועט אין זאל, אויף ווידזעווסקא 117, פארקומען די נייע פערזאמלונג פון נייען טעקסטיל-ארבייטער-פעראיין.

די פערזאמלונג וועט פארקומען צום צווייטען טערמין און וועט זיין גילטיג ביי יעדער צאהל מיטגליעדער.

פון האלץ ארבייטער-פעראיין.

אויף דער עקסטרא-בעראטונג, וואס די פערוואלטונג פון פראפעסיאנעלען ארבייטער-פעראיין פון דער „האלץ-בעארבייטונגס-בראנזשע" האט צונויפגערופען דעם שבת, איז צווישען אנדערן בעטראכט געווארען די פראגע, ווי אזוי זאל די פערוואלטונג רעאגירען. אויף דעם, וואס איינינע טישלער-אונטערנעהמער האבען זיך ערלויבט אראפצורייסען און צו פערניכטען די פעראָרדנונג פון גובערנאטאר וועגען נארמאלען ארבייטס-טאג. די פעראָרדנונג האט דער האלץ-בעארבייטונגס-פעראיין דורך ספעציעלע דעלעגאטען פארינג וואך ארויסגעהאנגען אין אלע האלץ-בעארבייטונגס-אונטערנעהמונגען, און דורכ'ן אראפרייסען ווערט אבגענומען די מעגליכקייט אבצוהיטען דעם נארמאלען ארבייטס-טאג. ס'איז דעריבער בעשלאסען געווארען צו מעלדען צו דער פרעסע, אז אויב די טישלער-מייסטער וועלען ביז מאנטאג נישט בעזארגען זיך מיט דער „אביאזאטעלניע פאסטאנאוולעניע" וועט זיך די פערוואלטונג ווענדען מיט אנ'אנקלאגע צו דער מאכט. די דאזיגע פליכט-פעראָרדנונג איז צו בעקומען נאר אין לאקאל פון פעראיין, פעטריקויער 20.

דרייסטע גנבות.

די פארינע נאכט זענען גנבים אריין דורך דער הילף פון נאכשליסלען אין דער יאטקע אויף חסכארניא 39, דארט האבען די גנבים אויסגעהאקט א עפענונג אין דער וואנד און אריין אין געשעפט פון יובעליר א. הערשקארן, פון דעם יובעליר-געשעפט האבען די גנבים ארויסגעגנב'עט גאלדענע און זילבערנע זאכען פאר 1500 רובל.

— נעכטען איז ווידער פארגעקומען א דרייסטע גנבה ביי א. י. טיבער (פעטריקאווער 49). די גנבים זענען אריין אין הויף, ארויף אויפ'ן ערשטען שטאק אין דעם לאגער פון פאבריקאנט קוואל, פון דארט האבען זיי אראבגעלאזט א לייטער און זיך אריינגעקריגען אין געשעפט פון ה' טיבער. די גנבים האבען געעפענט צוויי אייזערנע קאסעס און ארויסגענומען א קאסעטע מיט געלד און דער סומע פון עטליכע הונדערט רובל און 5000 רובל וועקסלען געשטעמפעלטע און אויף אנ'-10,000 רובל בלאנקא-וועקסלען, אויך זעהר פיעל מארקעס און פערשיעדענע ווערט-פאפיערען, אין געשעפט האט מען געפונען פערשיעדענע גנבים-אינסטרומענטען, די שפירען פון די דרייסטע גנבים איז דערווייל נים געלונגען צו ענטדעקען.

ארעסטירט מאצאכ'ס מיטהעלפער זאלאג.

לויט ווי ס'מעלדען די אויסלענדישע צייטונגען האט מען אין אמעריקא ארעסטירט דעם קירכען-רויבער און מערדער פון יאסנא-גורא, סטאניסלאוו זאלאג, וועלכער וועט אין ניכען איבערגעגעבען ווערען דער רוסישער רעגירונג.

סטאניסלאוו זאלאג איז ווי בעוואוסט געווען א דינער ביים געוועזענעם מאנאך דאמאזי מאצאך און האט זיך אויך בעטייליגט אין ערמארדען מאצאכ'ס קוזין וואצלאוו'ן און אויך צוגעהאלפען אוועקפיהרען דעם טויטען קערפער.

סטאניסלאוו זאלאג האט זיך אהן שום ספק בעטייליגט אין בערויבען דאס היילינע בילד פון יאסנא גורא, איהם איז אבער געלונגען צו ענטלויפען איידער מ'האט געהאט ארעסטירט דאמאזי מאצאכ'ן.

* * *

(ש) נעכטען האט דער פראקורער פון פעטראקאווער אקרוזשנאי סוד דערהאלטען א טעלעגראפישע מעלדונג, פון דער משיקאגא'ער פאליציי אז מען זאל ארויסשיקען די פאטאגראפישע בילדער, פון מאצאכ'ס מיטהעלפער סטאניסלאוו זאלאג, וועלכער איז נאך דעם יאסנא-גורער פערברעכען געהאט ענטלאפען און איצט זאל מען איהם האבען ארעסטירט אין משיקאגא.

ביי דער פעטראקאווער פראקוראטור געפינען זיך 2 פאטאגראפישע בילדער זאלאג אלס סאלדאט און אלס ציוויל-פערזאן, פון די דאזיגע פאטאגראפיעס וועט מען לאזען אראבנעהמען קאפיעס און צושיקען דער משיקאגא'ער פאליציי, כדי פעסטצושטעלען צי איז דאס טאקי דער זעלבער זאלאג.

באראן ראטשילד אין ירושלים.

(פון אונזער קארעספאנדענט).

איך האב אייך שוין טעלעגראפיש מיטגעטיילט וועגען דעם אנקומען פון באראן ראטשילד קיין ירושלים. איצט קאן איך אייך מיטטיילען נעגויערעס דעריבער.

די ידיעה, אז דער באראן ראטשילד קומט אן האט ארויסגערופען דא אזא מין אינטערעס און בעגייסטערונג צווישען אלע שיכטען פון דער ירושלים'ער בעפעלקערונג, אז מיר האבען דא נאך אזעלכעס נישט געזעהן.

די פערטרעטער פון יק"א און ירושלים און די בעאמטע פון באראן, האבען צוליעב אנ'אונבעקאנטע סבה נישט דערלאזט דאס ירושלים'ער פובליקום צו ארגאניזירען א קבלת-פנים דעם באראן. דעם באראן האבען נאר מקבל פנים געווען אויף אנ'ארגאניזירטען אופן, נאר די שילער פון די העברעאישע שולען (א חוץ די שולען פון הילפס-פעראיין) מיט די מאקאבעער. געגאנגען אנטקעגען דעם באראן זענען אלזא אנ'ערך פון 2000 שילער אויסגעשטעלט אין א לאנגע רייהע און אנגעטהון אין פאראדנע קליידער און אויף זיי בלוי-ווייסע לענטעס, און אן דער שפיץ זענען געגאנגען די מאקאבעער אין א ספעציעלען אוניפארם מיט טערקישע און נאציאנאלע פאהנען.

אויסער דעם האט זיך אויף דעם גאנצען וועג פון האטעל קאמיניץ ביז צום װאקזאל, אנ'ערך פון 3 ווערסט וועג זיך פערזאמעלט אנ'אונגעהויער גרויס פובליקום פון צעהנדליגער טויזענדער מאן.

אויף דער סטאציע האבען ערווארט דעם באראן די רבנים-פערטרעטער פון חכם-באשי און פון דער ספרדיש'ער געמיינדע און פערטרעטער פון דער אשכנזיש'ער געמיינדע מיט די אשכנזישע רבנים און א ספעציעלע דעלעגאציע פון די נייע העברעאישע שולען. אויסער דעם האבען אויף דער סטאציע ערווארט דעם באראן פערטרעטער פון דער ארטיגער אדמיניסטראציע, פערטרעטער פון דער פראנצויזישער קאנסולסטווא, פערטרעטער פון אליאנס, פערטרעטער פון שפיטאל אויף ראטשילד'ס נאמען און אנדערע.

דאס ענגשאפט און שטופעניש איז געווען זעהר גרויס, איבערהויפט ווען דער באראן איז אנגעקומען, אלע האבען איהם באלד געוואלט בעגריסען, נאר צוליעב דער ענגשאפט איז דער באראן באלד אוועקגעפאהרען אין דעם האטעל אריין. נאר נאך דער קארעטע זענען נאכגעלאפען דאס גאנצע פובליקום און עס האבען זיך געהערט אויסרופען: „עס לעבע דער באראן!"

באלד האט זיך דאס פובליקום פערזאמעלט ארום דעם באראנ'ס נומער און די שילער האבען גענומען זינגען העברעאישע ליעדער. הערענדיג די ליעדער איז דער באראן ארויס אויפ'ן באלקאן און זיי געדאנקט פאר די ליעדער, וואס זיי זינגען לכבוד איהם. דא האבען איהם די שילערינס דערלאנגט א קראנץ בלומען און איהם געדאנקט.

נאך א קורצע צייט פון רוה האט דער באראן אין דער בעגלייטונג פון זיינע פריינד גענומען אבגעבען די אפיציעלע וויזיטען, דעם גובערנאטאר, דעם פראנצויזישען קאנסול, דערנאך האט דער גובערנאטאר און דער פראנצויזישער קאנסול אבגעגעבען דעם באראן א קאנטר-וויזיט ביי איהם אין זיין האטעל-נומער.

דערנאך האט זיך אנגעהויבען די בעזוכען פון די יודישע אינסטיטוציעס ביים באראן. פריהער זענען אויפגענומען געווארען די רבנים פון די אשכנזים און פון די ספרדים, דאן האבען געהאט א לאנגען געשפרעך מיט'ן באראן די פערטרעטער פון די נייע העברעאישע שולען אליעזר בן יהודה, שלמה שילער, ד"ר יאנאחיטש, ד"ר סעגאל, ד"ר מייץ און ישראל איתן. די דעלעגאציע האט בעגריסט דעם באראן, דאן האט דער באראן געזאגט:

— איך ווייס וועגען דער העברעאישער בעוועגונג און איך פרעה זיך זעהר מיט איהר. וועלבסטפערשטענדליך, אז אהן א ישוב איז נישטא קיין שום באדען פאר אנ'אייגענע קולטור, איך וועל מיך דעריבער זעהר פרעהען אויב איך וועל זעהען די העברעאישע קולטור אויף דער העכער מדרגה, וועלכע פאסט פאר דעם יודישען פאלק.

צו מארגענס האט דער באראן געמאכט נאך א גאנצע רייהע עפענטליכע בעזוכען און שפעטער בעזוכט די יודישע געמיינדע פון די אשכנזים. אין דער געמיינדע האט זיך דער באראן אינטערעסירט מיט דער אינערליכער לאגע פון דער יודישער געמיינדע אין ירושלים און זיך אויסגעפרעגט וועגען פערשידענע זאכען.

ווי מען זאגט האבען 2 ירושלים חברות דערלאנגט ביטעס צום באראן, אז ער זאל זיי אויסבארגען געלד אהן פראצענט אויף א משך פון 12 יאהר, אום אויסצובויען נייע קווארטאלען פון הייזער אין ירושלים און ארום ירושלים. און ווי מען זאגט, האט דער באראן זיך אויסגעדריקט, אז ער וועט ערפילען די דאזיגע 2 ביטעס.

דעם זעלבען טאג האט דער באראן אויך בעזוכט דעם חכם-באשי אין זיין קאנצעלאריע. דארט האט זיך אויך געפונען אפרים כהן, וועלכען דער באראן האט נישט געוואלט אויפנעהמען אויף א בעזוך. אפרים כהן האט זיך געווענדעט צום באראן מיט א ביטע ער זאל בעזוכען די שולע „לעמעל".

דער באראן האט זיך געווענדעט צו אפרים כהנ'ען מיט א בייזע מינע:

— וואס פאר א שולע איז דאס?

אפרים כהן האט געענטפערט שטאמלענדיג:

— ע... ע... די עלטסטע שולע... זי עקזיסטירט שוין 80 יאהר לעמעל.

— אבער זי איז פון „הילפס-איין"?

אפרים כהן האט גענומען שטאמלען אין פערלעגענהייט:

— יא... ניין... יא. ע... לעמעל.

דערויף האט איהם דער באראן געענטפערט:

— איך געה דאך נישט צו די נער-מאנערן!

אפרים כהן האט זיך גענומען פערטיידיגען, אבער דער באראן האט איהם קאטעגאריש געענטפערט:

— ניין, כ'וועל נישט געהן, כ'ווייס שוין גאנץ גוט, איהר פערדייטשט צופיעל אייערע שולען און איך וויל נישט געהן צו אייך...

דאן האט זיך דער באראן גענומען גרייטען אבצופאהרען. מען האט איהם בעגלייט מיט גרויס פאראד. פאר זיין קארעטע זענען געלאפען 10 טערקישע רייטער און נאך דער קארעטע זענען נאכגעפאהרען אלע חשובים פון דער שטאדט אין א גאנצע רייהע קארעטען. די מאקאבעער האבען געזונגען העברעאישע ליעדער און דערנאך דעם שיר „תחזקנה ידיכם", דאן האט ער זיך געווענדעט צום ד"ר סעגאל ער זאל איהם ערקלערען די בעדייטונג פון ליעד אויף פראנצויזיש און אז סעגאל האט דאס איהם ערקלערט האט מען בעמערקט טרעהרען ביים באראן אין די אויגען.

פון באראנ'ס בעזוך איז קענטיג געווען, אז ירושלים האט אויף איהם געמאכט א שטארקען איינדרוק.

ווי מען זאגט, האט דער באראן איבערגעלאזט פאר דער יודישער געמיינדע אין ירושלים 50,000 פראנק און פאר די ארימע מאחמעדאנער — 20 טויזענד פראנק.

ירושלים. מ. ז. נאטהארד.

טאג-נאטיצען.

יודישע פראצעסען.

מען מאטערען אדער ציניגער, למשל וואלטען אנגעקלאגט געווארען פאר פאלשעווען וועקסלען, פאר אונטערצינדונגען א. אז. וו. וואלט עס געווען א גאנץ רוהיגער, שטילער פראצעס.

פון די געוועהנליכע פראצעסען, וואס קומען פאר טאג-טעגליך אין דער קרימינאל-כראניק און אינטערעסירען גאנץ קנאפ דאס פובליקום.

ווערען אבער יודען אנגעקלאגט פאר וועלכען עס איז פערברעכען—ווערט א גאנצער טומעל ארום פראצעס.

און צי זיי זענען שולדיג אדער נים—דאס אהרט קיינעם נישט.

איין זאך ווייסט מען—דאס גאנצע יודישע פאלק אתעקצוועצען אויף דער בעשולדיגונגס-באנק...

ווי די שונאי ישראל דערשנאפען נאר וועגען א פאר יודען, וואס שטעהען פאר'ן געריכט — אהא זיי זענען באלד אויפ'ן ארט.

צו דעם בעוואוסט געווארענעם פראצעס פון די „23" יודען, וואס זענען בעשולדיגט געווארען אין וועקסעל-פעלשונגען—האט אפילו „נאוו. ווערעם." מיט פליים צוגעשיקט א קארעספאנדענט, כדי שפעטער נאך „א מאטיוו" צו האבען געגען די „זשידעס"...

פון אונזערע היימישע אנטיסעמיטען רעדט מען שוין נישט — די „דוואַ גראַשע", „ראזוואי", „רזיעץ" א. אז. וו. האבען דאך פשוט טריאומפירט...

א קלייניגקייט, גאנצע 23 „זשידעס" אתעקצוועצען אויף דער בעשולדיגונגס-באנק!

דאס האט זיי דאך געגעבען שטאף צו א סך גיפטיגע ארטיקלען געגען יודען.

און ווערען איינינגע יודען אנגעקלאגט פאר אנ'אונטערצינדונג—די „דווא גראשע" איז ווייטער דא.

די פוילישע „ציוויל-מאהנער" צורעדען זיך נישט וועגען די אנגעקלאגטע, נאר וועגען אלע יודען.

און אויך דער פראקוראר נעהמט אויף דעם וועג און בעשולדיגט באלד—אלע יודען.

צי די אנגעקלאגטע נופא זענען שולדיג—דאס איז דאך פאר די אנטיסעמיטען קיין שאלה נישט.

נאר קוים זיצען איינינגע יודען אויף דער בעשולדיגונגס-באנק — איז דאס גאנצע יודענטום באלד פאר זיי פעראנטווארטליך,

אזא מזל האבען מיר שוין.

אנדערע ווייסען דערפון נישט.

אט, למשל, זענען נישט לאנג געזעסען אויף דער בעשולדיגונגס-באנק איינינגע דייטשע פאבריקאנטען פאר אונטערצינדונג.

ווער האט וועגען דעם געטומעלט? ווער איז נאר איינגעפאלען צו בעשולדיגען אויך אנדערע דייטשען?

קוים האלט עס אבער וועגען א יודישען פראצעס—אהא די ראבען זענען דא...

די אנטיסעמיטישע רעדעס פון פראקוראר און די „ציוויל-מאהנער" האבען אפילו נישט געהאלפען—די אנשולדיגטע יודען זענען ארויס פריי.

נאר דאס איז שטארק נישט נוגע די באיקאטיסטען—די רעדעס פון פראקוראר און א נאמדארזארסקי זענען גאנץ גענוג מאטעריאל אנצושרייבען איינינגע גיפטיגע ארטיקלען געגען יודען.

און דאס איז דאך טאקי די גאנצע כונה פון די שונאי ישראל.

לאזאר י.

דער סכסוך אין אדעסער „חובבי שפת עבר"

ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, איז אין אדעסער „חובבי שפת עבר" פארגעקומען א סכסוך צווישען קאמיטעט און ח. נ. ביאליק און י. ח. ראווניצקי וועגען סקאנדאל, וואס מען האט דעם „זיידען", מענדעלי מוכר ספרים נישט אויסגעקליבען אלס עהרענמיטגליעד.

די דערמאהנטע העברעאישע שריפט-שטעלער האבען איצט אבגעדרוקט זייער בריעף צום קאמיטעט, אין וועלכען עס ווערט געזאגט אונטער אנדערען פאלגענדעס:

שוין 2 יאהר ווי עס איז געגרינדעט געווארען דער פעראיין „חובבי שפת עבר" און ביז איצט האט דער פעראיין נישט בעצאהלט אנ'אלטען חוב—אויסצוקלויבען מענדעלי מוכר ספרים אלס עהרען-מיטגליעד.

מיר האבען שוין וועגען דאזיגען אומרעכט, וואס האט אלעמען פערדראסען איינינגע מאל אויפמערקזאם געמאכט דעם פארזיצענדען און ער האט פינדערסטערען די פראגע נישט געשטעלט אויף דער טאגעסארדנונג. פריהער האבען מיר געמיינט, אז עס איז א פויל-קייט און מיר האבען נישט אזוי שטרענג עס פערלאנגט. שפעטער זענען מיר, צו אונזער גרויסען בעדויערן, געוואהר געווארען, אז דער פארזיצענדער האט עס געטהון מיט א געוויסער כונה און ער האט אונז אויך ערקלערט, אז ווען דער קאמיטעט וועט אזא בעשלוס אננעהמען—וועט ער זיך ענטזאגען פון זיין אמט.

נאך אזעלכע קלארע דבורים האבען מיר שוין די פראגע ארויסגעטראגען אויף דער אלגעמיינער פערזאמלונג און צו אונזער וואונדער איז דער פארשלאג אונטער דער ווירקונג פון פארזיצענדער אבגעווארפען געווארען, מאטיווירענדיג עס צוליב פארמאלע גרינדען.

מיר וואס ווייסען די אמת'ע מאטיווען געפינען דערום פאר נישט מעגליך ווייטער צו בלייבען אין פעראיין.

די פראגע וועגען א פראגרעסיווע מעהרהייט.

דער פארזיצענדער פון בורזשעט-קאמיסיע אלעקסיענקא, איינער פון די איינפלוסרייכסטע זעמצעס-אקטיאבריסטען, האט זיך וועגען דער פראגע בנוגע דער טאקטיק פון דער אפאזיציע, וואס מאקלאקאוו האט ערוועקט, אזוי ארויסגעזאגט:

— די פראגע וועגען א פראגרעסיווער מעהרהייט אין דער דומע איז פאר אלעם א ריין אריטמעטישע פראגע, ס'פערשטעהט זיך, אז כדי צוזאמענצושטעלען א מעהר אדער ווייניגער פראגרעסיווע מעהרהייט, איז נויטיג אנצושליסען צו דער מעהרהייט די זעמצעס-אקטיאבריסטען און איינינגע פערשטעהער פון דעם צענטער. וועגען די רעכטע אקטיאבריסטען, אדער בעסער געזאגט, נעאקטיאבריסטען רעד איך נישט, ווייל א הסכם מיט זיי האלט איך פאר אונמעגליך.

איך פערזענליך האלט, אז צוזאמענשטעלען אזא מעהרהייט איז מעגליך און געווינשען, אזא מעהרהייט וועט אפשר נישט מעגליך זיין צוזאמענצושטעלען אויפ'ן גרונד פון א דויערענדען הסכם. דאס איז אויך נישט נויטיג. די מעהרהייט קאן געבילדעט ווערען אויף אזא אופן, אז די אנטיילנעהמער פון דער מעהרהייט פעראייניגען זיך אין געוויסע פראגען, וועלכע זיי וועלען פערטיידיגען איינינג, נישט ארויסטרעטענדיג פון בעשטימטע גרעניצען. אזא פעראייניגונג קאן געמאכט ווערען ווי בנוגע אזעלכע פראיעקטען, וואס זענען שוין בעשטימט אויף צו בעטראכטען, אזוי אויך בנוגע אזעלכע פראיעקטען, וועלכע וועלען ערשט ארויסגעשטעלט ווערען אין דער דומע, אויף צו בעטראכטען.

ס'פערשטעהט זיך, אז דא קאן ארויס-שוואוימען די פראגע, אויף וויפיעל אזא פעראייניגונג וועט זיין דויערהאפט. דאס איז אבער פיעל אבהענגיג פון די אומשטענדען. קודם כל מוז מען נעהמען אין בעטראכט די טעטיגקייט פון א פעראייניגטען אדער נישט פעראייניגטען קאבינעט. וואס זשע וועט טהון די רעגירונג—ווייסען מיר נישט, נור זי קלייבט זיך עפעס צו טהון. פון די צוקינפטיגע טהאטען וועט אבהענגיג זיין די גרופירונג אין דער דומע. דאך מוז מען זאגען, אז די שטימונגען ענדערן זיך...

אין אלגעמיין מוז איך זאגען, אז ביי דער ארבייטער לאגע איז ביי די איצט עקזיסטירענדער שטימונג אין דער דומע איז א הסכם אויף צוזאמענצושטעלען א מעהרהייט בנוגע געוויסע פראגען אונבעדינגט נויטיג.

ס'פערשטעהט זיך, אז די פראקציעס, וועלכע וועלען זיך אנשליסען אן דער מעהרהייט, וועלען זיך נור פעראייניגען אויף א קאמפראמיס בנוגע די פראגען, וואס האבען א שייכות צו דער נאהענטסטער טעטיגקייט פון דער דומע.

קופאן
№ 52

יעדער לעזער, וואס שטעלט צו אזעלכע 10 קופאנען בעקומט יעדע 2 וואכען א באנד יודישע געשיכטע (פון פראפ. גרעץ)

אלס פרעמיע פון „לאדזער טאגעבלאט" נור פאר 20 קאפ אבאנד.

וועלט-נייעס.

דער מיליארדער וואנדערבילד געשטארבען.

ווי מען טעלעגראפירט פון לאנדאן, איז אין אמעריקא געשטארבען דער בעריהמטער מיליארדער וואנדערבילד ביי אנ'אפערירונג אויף דער בלינדער קישקע. ער איז אלט געווען 60 יאהר. דער פערשטארבענער האט געלעבט די לעצטע יאהרען אבגעזונדערט פון געזעלשאפטליכען לעבען אין זיין פאלאץ, וואס ער האט זיך אויסגעבויט אין זיין פארק נישט ווייט פון וואשינגטאן.

* * *

די ענטשטעהונג פון אלבאנישע מארקעס.

לויט ווי ס'מעלדעט א פראנצויזישע פאכצייטונג האט מען איצט אין אלבאניען בעת איינצופיהרען אייגענע בריעף-מארקעס. די פראגע וועגען אייגענע אלבאנישע מארקעס האט פאלגענדע פערגאנגענהייט: בעת אלבאניען איז נאך נישט געווען קיין בעזונדערע מלוכה און ווייניג מענשען האבען דאן געחלומ'ט וועגען דעם, זענען שוין געווען עטליכע רעוואלוציאנערען, וועלכע האבען פאנטאזירענדיג וועגען דער זעלבסטשטענדיגער מלוכה פון אלבאניען האבען זיי זיך געווענדעט צום סקולפטאר קאוויטש, אז ער זאל מאכען א צייכענונג פון אייגענע אלבאנישע מטבעות. אזוי האט דער דערמאהנטער סקולפטאר געמאכט א צייכנונג פון א מעדאל מיט דעם בילד פון אלבאנישען נאציאנאל-העלד סקאנדערבעג. אבער פון אלע חלומות וועגען א בעזונדערער אלבאנישער מלוכה איז גאר נישט געווארען און מ'האט פערגעסען די צייכנונג. איצט איז ווידער ענטשטאנען די פראגע אין צוזאמענהאנג מיט דעם, וואס אלבאניען איז געווארען א בעזונדערע מלוכה, צו מאכען אייגענע מטבעות און מארקעס.

מאריס לעבלאן. 41)

813 די וואונדערליכע מעשים פון א בעריהמטען דעטעקטיוו. 813

פון פאריזער לעבען.

זיעבעטער קאפיטעל.

I.

ווי ליופען העלפט זיך אין אקריטישער מינוט.

דערהערענדיג א סיגנאל זענען צוויי פון דער באנדע אריינגעקראכען אין א צימער און פערשוואונדען געווארען.

ליופען האט זיך ארומגעזעהן, אז ווארטען לענגער קאן ווערען צו געפעהרליך, ער איז ארויפגעקראכען אויף א באלקאן און אריין צו מאדאם קעסעלבאך אין צימער.

ביי'ם ליכט פון א נאכט-לעמפעל האט ער געזעהן, ווי מאדאם קעסעלבאך ליעגט אויפ'ן בעט א פערחלש'טע. ער איז צו איהר צוגעשפרונגען, זי אבגעמינטערט און א פרעג געטהון:

— הערט זשע... וואו איז שאראלע? זיין ווהן? וואו זענען זיי?

— וואס הייסט וואו? זיי זענען אוועק...

— וואס אוועק? וואוהין אוועק?

— מיט א שעה צוריק האט איהר מיר דאך צוגעשיקט א טעלעגראמע, אז איך זאל אייך ארויסשיקען אייערע אגענטען אין גראנד-האטעל...

— צום טייוועל—האט ליופען אויסגעשריגען, געהמענדיג די טעלעגראמע אין האנד—איהר האט געגלויבט!... און וואו זענען אייערע דינער?

— זיי זענען אויך אוועק...

— עס איז א שלעכטע געשיכטע—האט זיך ליופען געטראכט—איך בין א פערלוירענער... מען האט מיך דא אריינגענארט אין א נעץ... אלין איז אויסגערעכנט און אויסקאמבינירט מיך צו כאפען אין נעץ אריין...

ער איז צוגעגאנגען צום פענסטער און ער האט דערזעהן, ווי דריי באנדיטען קומען אן פון איין זייט און צוויי—פון א צווייטער זייט.

יעדע סעקונדע האט דא געשפיעלט א ראלע, צו בעקלערען א פלאן איז שוין געווען צו שפעט און ליופען האט בעשלאסען עפעס צו טהון, ער האט גענומען אנהויבען שיעסען אויף די באנדיטען און אזוי ארום ארויסרופען א טומעל צווישען זיי. דאן האט ער זיך גלייך מישב געווען, אז דאס איז נישט קיין פלאן

און ער איז אריין צוריק צו קעסעלבאך אין צימער. זי איז געלעגען אויפ'ן בעט געצייטערט מיט'ן גאנצען קערפער און געוויינט.

ער האט דערהערט שריט אויף די טרעפ.

— זיי געהען אהער... וועט איהר האבען גענוג קראפט? וועל איך אייך אריינוויקלען אין א ליילעך און אראפלאזען דורכ'ן פענסטער...

— א, ניין, ניין... פערלאזט מיך נישט... איך האב מורא... זיי וועלען מיך דערהרג'ענען... פערטיידיגט מיך...

ער האט זי גענומען אויף די הענד, אריינגעטראגען אין א צווייטען צימער און צו איהר געזאגט:

— איהר ליעגט דא שטיל און רוהיג, כל זמן איך לעב וועט זיך צו אייך קיינער נישט אנריהרען.

די באנדיטען האבען גענומען אויפרייסען די טיר. זי האט א געשריי געטהון און זיך האלטענדיג אן ליופען'ן, האט זי איהם גענומען בעטען:

— אט זענען זיי שוין... זיי וועלען אייך דערהרג'ענען... איהר זענט אליין...

— איך בין נישט אליין... איך בין מיט אייך...

ער האט געוואלט אריינגעהן אין צווייטען צימער, נאר זי האט איהם נישט אבגעלאזט. זי האט איהם צוגעשלעפט צו זיך און געקוקט אין זיינע אויגען, זאגענדיג:

— וואס ווארט איך? וואס וועט איהר טהון? ניין, שטארבט נישט... איך וויל עס נישט... מען דארף לעבען... מען מוז...

זי האט נאך א פאר ווערטער געזאגט שטילערהייד, וואס ער האט נישט דערהערט. זי איז אין שוואך געווארען און געפאלען אויף דער סאפע אהן בעוואוסטזיין.

ער האט זיך צו איהר צוגעבויגען, א קוק געטהון, א צארטען קוש געטהון איהרע האר, איז אריין אין צווייטען צימער און אנגעצונדען ליכט.

— איין מינוט, יונגען! — האט ער א געשריי געטהון צו די רויבער — א פנים, אז איהר איילט זיך שנעל צו שטארבען? איהר האט פערגעסען, אז ליופען איז דא? פארויכטיגער!

רעדענדיג מיט זיי האט ער די בעט, וואו קעסעלבאך איז געלעגען ארויפגעלעגט קליידער, געמאכט עס זאל אויסזעהן, ווי זי ליעגט אין בעט, פערשטעלט מיט א פאראוואן דאס בעט און צוגעגאנגען צו דער טיר, וועלכע די באנדיטען האבען געבראכען.

— אט, שוין... די רגע! איהר זענט פארטיג? אלזא, דער ערשטער פון אייך...

ער האט שנעל אויפגעשלאסען די טיר און זי ברייט אויפגעעפענט.

אין דער אפענער טיר האבען זיך בעוויזען צוויי ווילדעוועטע רויבער מיט געשרייען און געוואלדעוען.

זיי זענען געבליבען שטעהן אין טיר און קיין איינציגער האט זיך נישט געדרייסט אנצופאלען אויף ליופען'ן.

ליופען האט עס פאראויסגעזעהן. ער איז געשטאנען אין מיטען צימער, האלטענדיג הונדערט פראנק-אסיגנאציעס.

— אייך האט מען פערשפראכען צו 8000 פראנק ווען איהר וועט ליופען'ן אוועקשיקען צו זיינע עלטערזיידעס? אזוי האט מען אייך פערשפראכען? ניין? אם האט איהר צו 6000 פראנק?

— דאס קאנסטו דערצעהלען דיין באבע! — האט דער שטאטעקלויבער ארויסגעארטשעט — ער וויל געווינען צייט. שיעסט אויף איהם!

ער האט אויפגעהויבען די האנד, נאר די איבעריגע האבען איהם נישט דערלאזט.

ליופען האט ווייטער צו זיי גענומען רעדען:

— מיין פערשלאג דארף אייער פלאן נישט צושטערען... צו וואס זענט איהר אהער געקומען? ערשטענס, צוצורויבען מאדאם קעסעלבאך און צווייטענס, צוצורויבען איהרע בריליאנטען. ס'איז וואהר? איך וועל זיין דער לעצטער הינד ווען איך וועל אייך שטערען אין דער ארבייט...

— און וואס ווילסטו דא? — האט דער שטאטעקלויבער ווייטער זיך אבגערופען.

— א, שטאטעקלויבער איך זעה, אז דו הויבסט אויך אן מיך צו דערקענען. אויסגעצייכנט. קום אריין אין שטוב. דארפסט דאך נישט שטעהן אין טיר...

יא, קינדערלעך, קומט אלע אריין אין צימער, אויף דער טרעפ איז א צוגווינד... איהר קאנט זיך נאך לייכט פערקיהלען... וואס האט איהר מורא? איך בין דאך איינער אליין... זייט א ביסעל מוטער, דרייסטער, קינדערלעך...

זיי זענען אריין אין צימער ווי אבגעשטימטע קינדער, פערשעמטע און צוטראגענע...

— מאך צו די טיר, שטאטעקלויבער... אט אזוי, א דאנק דיר... אהא, איך זעה, אז דאס געלד איז פון מיך פערשוואונדען געווארען... דאס הייסט, אז איהר זענט מסכים.

— נו, וואס וועט ווייטער זיין?

— יעצט אז מיר זענען שוין חברים — וועלען מיר צוזאמען צורויבען מאדאם קעסעלבאך און איהרע בריליאנטען... איהר ווייסט אליין וואו זיי ליגען? ניין, איהר האט א טעות, איך אליין ווייס עס און מיט אייער הילף וועל איך עס דורכפיהרען, די בריליאנטען וועלען מיר דאן צוטיילען...

— וואס איז פאראן צוצוטיילען? עטליכע שטיינדלעך...

— נאראנים, די בריליאנטען זענען ווערט א גאנצען מיליאן!

די אויגען פון די רויבער האבען זיך אנגעצונדען.

(פארטזעצונג קומט).

וואס הערט זיך אין לאדז.

אומזיסטע זומער-וואוינונגען פאר לאדזער קינדער.

(ג) די „לאדזער געזעלשאפט פון זומער-וואהנונגען פאר ארימע יודישע קינדער" וועט, ווי מיר הערען געוואהר, היי-יאהר ארויסשיקען אויסער 5 פארטיעס קינדער אין איהר אייגענע זומער-קאלאניע „קושיזשנבקע" אויך צוויי פארטיעס קינד"ר קיין טשעכאטשינעק.

דעם לעצטען ב"שלוס האט די געזעלשאפט אנגענומען דערפאר, ווייל ס'האט זיך ארויסגעוויזען, אז פיעל ארימע קינדער קאנען זיך נישט ערהאלטען אין דער זומער-קאלאניע פון דער געזעלשאפט און מוזען האב'ן א קור-ארט. די צוויי פארטיעס קינדער וועלען בעשטעהן פון 60 פערזאן און מיט זיי וועט פאהרען פון לאדז א לעהרער און איינינע אויפזעהער.

אומזיסטע ענגלישע און פראנצויזישע אווענד-קורסען.

(ג) לויט דער איניציאטיווע פון ה' מאריץ פאזנאנסקי ווערען ביי דער „האנדווערקער תלמוד-תורה" איינגעפיהרט אומזיסטע אווענד-קורסען פאר דער ענגלישער און פראנצויזישער שפראך,

אויף די אויבענדערמאהנטע אווענד-קורסען וועלען אנגענומען ווערען אלע אהן אויסנאהם, וועלכע האבען וועלכע ס'איז עלעמענטארע פארבילדונג.

אויף די קורסען וועט געלערענט ווערען לויט בערליץ'ס מעטאדע, וועלכע איז די לייכטסטע און פערגעהסט זעהר ווייניג צייט אויף אויסצולערנען א פרעמדע שפראך.

אין צוזאמענהאנג מיט דער איינפיהרונג פון די אויבערדערמאהנטע אווענד-קורסען האט זיך די פערוואלטונג פון דער „תלמוד-תורה" געווענדעט מיט א ביטע צום קוראטאר פון ווארשעווער לעהר-ראיאן וועגען א געהעריגער ערלויבניש.

די טעכנישע סעקציע ביי'ם האנדווערקער-קלוב.

(ג) די טעכנישע סעקציע וואס ס'האט זיך געגרינדעט ביי'ם „האנדווערקער-קלוב" און האט זיך געשטעלט די אויפגאבע אין פערשיעדענע הינזיכטען צו הילף צו קומען די מיטגליעדער פון קלוב מיט טעארעטישע און פראקטישע אנווייזונגען אין זייערע מלאכות, האט זיך שוין ענערגיש גענומען אויסצופיהרען איהר אויפגאבע.

די ערשטע אויפגאבע וואס די סעקציע וויל איינפיהרען פאר די האנדווערקער זעכען אווענד-קורסען. צו דעם צוועק האט זיך די סעקציע געווענדעט מיט א ביטע צו דער פערוואלטונג פון דער „האנדווערקער תלמוד-תורה", אז זי זאל ערלויבען אין איהר לאקאל איינצוארדנען די אווענד-קורסען. די סעקציע האט זיך אויך געווענדעט מיט א ביטע צום פעטערבורגער קאמיטעט פון פערשפרייטען מלאכה צווישען יודען, אז דער לעצטער זאל די סעקציע אין איהרע אונטערנעהמונגען אונטערשטיצען.

פון פעראיין „מלון אורחים".

(ג) אין נאכט-פריזום פון „מלון אורחים", וואס געפינט זיך אויף וואלבארסקא № 21 האבען אין פערלויף פון ערשטען יולי פון פערגאנגענעם יאהר ביז'ן ערשטען יאנואר פון היינטיגען יאהר גענעכטיגט 4965 אורחים. דער פעראיין האט אויך פיעל געהאלפען די ארימע אורחים און אין פיעל פעלען מיט מעדיצינישער הילף. דער פעראיין האט איצט בדעה זיין נאכט-פריזום צו פערגרעסערן, ווען די געזעלשאפט וועט איהם אונטערשטיצען.

דער ווינטער-סעזאן.

(ג) ביי די היגע און פראווינציעלע פאבריקאנטען קאכט זיך איצט צוליב'ן פערענדיגען די קאלעקציעס פון די ווינטער-סחורות פאר די וואיאזשארען. מאס גרייטען זיך שוין צו צו זייער רייזע קיין רוסלאנד. די אפרייזע פון די וואיאזשארען קיין סיביר און אין די מיטעלערע רוסישע גובערניעס הויבט זיך שוין אן די קומענדיגע וואך. די איבריגע רייזענדער פערלאזען לאדז באלד נאך פסח.

וועגען העברעאישע עלעמענטאר-שולען.

אין צוזאמענהאנג מיט'ן פראיעקט פון נאטשאלניק פון דער לאדזער שול-דירעקציע ה' ביעלאיעוו, וועגען אומענדערן איינינע שטעדטישע שולען אויף העברעאישע עלעמענטאר-שולען אין לאדז, פעטריקאוו און טאמאשאוו, האט זיך דאס בילדונגס-מיניסטעריום געווענדעט דורכ'ן קוראטאר פון ווארשעווער לעהר-אקרוג מיט אנ'אנפראגע צום נאטשאלניק ביעלאיעוו, וויפיעל ס'דארף קאסטען דאס אויספיהרען דעם פראיעקט און אויב די אויבענדערמאהנטע שטעדט וועלען געבען א העלפט פון די אויסגאבען אויף צו פערווירקליכען דעם פראיעקט. די צווייטע העלפט פון די אויסגאבען איז אויפ'ן אויבענדערמאהנטען צוועק בערייט צו געבען די רעגירונג.

פערמאכט אנ'אנטיסעמיטישע געזעלשאפט.

(ג) מיט איינינע טעג צוריק האט זיך אין לאדז געגרינדעט אנ'אבטיילונג פון דער „ווארשעווער קאטוילישער געזעלשאפט פון פוילישע פרויען". איידער די לעצטע האט נאך בעוויזען די מינדעסטע טהעטיגקייט איז זי דורך דער פאליציי פערמאכט געווארען.

פון „לינת-הצדק".

(ג) אויף דער ערשטער זיצונג פון דער ניי-געוועהלטער פערוואלטונג פון „לינת-הצדק" זענען די אמטען פערטיילט געווארען אויף פאלגענדען אופן: אלס פרעזעס ה' ט. ביאלער; וויצע-פרעזעסען: ד"ר ל. פאלק און ה' מ. ל. סאלאמאנאוויטש; קאסיר—ה' ה' פ. לייליענפעלד; סעקרעטער—ה' איזידאר שווארצמאן און אלס מאג-קאסיר ה' י. גליקסבערג. אלס פרעזעס פון דער נאכט-פאנאמאוויע ה' י. ש. אלפערן, סעקרעטער ה' מ. ראזענטהאל. אלס פארזיצענדער פון דער קאמיסיע פאר אונבעשעמטע איינקינפטע ה' ח. מ. רומקאווסקי און אלס נעהילף ה' לודוויג פינקוס. אלס פרעזעס פון דער משמורים-סעקציע ה' הערצקע וואלף; קאנטראלער ה' י. גאלדבערג. אלס פערוואלטונגס-מיטגליעדער די ה"ה: ח. ס. זאקהיים, ח. בראמבערג, ל. וואידיסלאווסקי, ל. מאנאזאניק, א. וואלאך, א. טשאמאנסקי און מ. האראוויטש; אלס קאנדידאטען די ה"ה: א. טענענבוים, ב. צאלעל, ע. מ. גרינבאום, איזידאר לעווי און י. ווילאנד.

אויף דער דערמאהנטער זיצונג זענען אויך בעטראכט געווארען די בעשלוסען פון דער לעצטער גענעראל-פערזאמלונג און ס'איז בעשלאסען געווארען, אז דער פעראיין זאל מעהר פלעגען די קראנקע. די קאסטען דערויף איז בעשלאסען געווארען צו נעהמען פון די איינקינפטע פאר'ן נישט געהן נעכטיגען צו קראנקע, לויט ווי ס'האט בעשלאסען די גענעראל-פערזאמלונג.

פון מאגיסטראט.

דער פרעזידענט פון אונזער שטאדט בעט אונז מיטצוטיילען, אז דער מאגיסטראט זוכט צו דינגען קווארטיער פאר מיליטער פון יולי 1914 אן. די בעלי בתים, וועלכע האבען צו פערדינגען נייע און אלטע הייזער דארפען אבגעבען תיכף א דעקלאראציע אין מאגיסטראט.

(ג) אויף דער לעצטער זיצונג פון מאגיסטראט איז צווישען אנדערע בעשלאסען געווארען, אז די האנדעלס-בודקעס פון דער אלט-שטאדט זאלען פערדונגען ווערען דורך א ליציטאציע, וועלכע זאל זיך אנהויבען פון דער סומע 6100 רובל. דער פאכטער, וואס וועט די בודקעס אבדינגען וועט זיי אויך מוזען אין ארדנונג ברענגען.

פערשיעדענעס.

דאס פינאנץ-מיניסטעריום האט בעשלאסען פון 1 יאנואר 1914 לאדז צוצורעכענען צו די ערשטקלאסיגע שטעדט בנוגע פאטענט-אבצאהלונגען פון פאבריקען און ווארשטאטען, ווי אויך בנוגע בראנפען- און טאבאק-פערקויף.

— היינט אין אווענד וועט אין לאקאל פון האנדווערקער-קלוב (זאווארזקא 5) פארקומען א פערזאמלונג פון די מיטגליעדער פון „טעבעל און ווייסע ארבייט" ביי דעם טישלער-מייסטער-פעראיין, אויף וועלכער ס'וועלען בעשפראכען ווערען איינינע וויכטיגע פאך-פראגען.

— דער מאגיסטראט האט זיך געווענדעט מיט א ביטע צום פאליציי-מייסטער, אז עס זאל אנגענומען ווערען שטרענגע מיטלען די אמבאמאביל-בעזיצערס זאלען זיך בעזארגען מיט נייע טמערען אויף 1914.

— ווי מיר דערוויסען זיך, האט די העכערע מאכט בעשלאסען ארויסצוגעבען ערלויבנישען צו עפענען 12 נייע אפטעקען אין לאדז. אויפ'ן סמך פון דעם בעשלוס האט די פעטריקאווער גובערנסקע פערוואלטונג שוין דערהאלטען אנ'ערך 100 ביטעס פון אפטעקערס, מאגיסטערס א. אז. וו.

— די אויספארשונגס-מאכט האט ארעסטירט דעם היגען יודיש-פוילישען זשורנאליסט הענריך פרענקעל, וועלכער ווערט אנגעקלאגט צום געריכט פאר א פרעסע-פערברעכען.

— נעכטען האט זיך געעפענט אין לאדז דער בוי-סעזאן, כאטש די קאלטע וועטערן האט זיך די ארבייט אויף אלע בנינים אנגעהויבען.

— צוליעב זיין זילבערנער חתונה האט ה' מ. ארבאך געשאנקען 50 רובל פאר דער וועכנערין-סעקציע ביים יודישען „דאבראטשינאשטש".

— (ג) נעכטען איז אין הירשבערג און בירנבאום'ס פאבריק פארגעקומען א ארבייטער-פערזאמלונג, אויף וועלכער ס'וועכען אויסגעוועהלט געווארען 35 בעפאלמעכטיגטע אין דער ארבייטער-קראנקען-קאסע.

— (ג) די פערוואלטונג פון שפיטאל פאר נייסעס-קראנקע אין „קאכאנובקא" האט זיך געווענדעט מיט א ביטע צום פעטריקאווער גובערנאטאר, אז ער זאל ערלויבען דעם 8-טען מאי איינצוארדנען אין לאדז א „בלומען-טאג".

— די היגע לעהרערין פרוי אר-

מאלער-בערשטען אונד שאבלאנירער עמפפיעלט דאס פינזילגעשעפט:
S. Teemann, Zawadzka 16a. 4824

Lekarz-Dentysta
צאהן-ערצטין
ר. ראזענמאן
ניקאלאיעווסקא 60 עקע נאווראט
געהילפינע אסיסטענטין בעם צאהן-ארצט האבערפעלד.
נימט אן פון 10 ביז 2 און פון 4 ביז 8.
5080

טיוק האט בעקומען אנ'ערלויבניש פון מיניסטעריום פון פאלקס-בילדונג צו עפענען א פריוו-גימנאזיום מיט רעכט.

— די דייטשע שול-קאמיסיע האט בעשלאסען פון קומענדיגען שול-זמן צו עפענען 15 נייע שולען.

— די לעצטע פאר טעג האט אין לאדז געווייזט דער שעף פון פעטריקאווער און קאלישער אקציז-פערוואלטונג, סטאטסראט מאטושעוויטש, וועלכער האט בעזיכטיגט דעם היגען מאנאפאל-סקלאד און אנדערע אינסטיטוציעס.

יודישער פרויען-שוץ-פעראיין.

דער יודישער פרויען-שוץ-פעראיין, וועלכער איז נישט לאנג געגרינדעט געווארען אין אונזער שטאדט, האט זיך גענומען ענערגיש דורכצופיהרען זיינע אויפגאבען.

דער פעראיין איז אריינגעקומען אין פערבינדונג מיט פערשיעדענע עהנליכע אינסטיטוציעס אין רוסלאנד און אין אויסלאנד און מיט דער הילף פון די דאזיגע פערבינדונגען וועט זיך איצט דעם פעראיין איינגעבען דורכצופיהרען פערשיעדענע אנגעלעגענהייטען.

ביי'ם פעראיין (אנגראווסקא № 11) געפינט זיך אויך אנ'ארבייטס-פערמיטלונגס-ביורא, וואו מען קאן בעקומען אלערהאנד ארבייטערינס צו יעדער צייט.

די זילבערנע האכצייט פון א לאדזער כלל-טהוער.

היינט פייערט אין אונזער שטאדט זיין זילבערנע האכצייט דער בעוואוסטער לאדזער כלל-טהוער ה' גרשון נייטמאן, ניקאלאיעווסקא 9. ה' נייטמאן, וועלכער איז זייט מעהרערע יאהר בעקאנט אלס מיטבעגינער און אקטיווער מיטגליעד פון פיעל וואהלטעטיגקייטס-פעראיינען, האט אויך אין טאג פון זיין האכצייטס-יובילעאום ניט פערגעסען אן די ארמע און עלענדע פון אונזער שטאדט און האט געשענקעט צו וואהלטעטיגע צוועקען א מעסערע סומע געלד. אינאיינעם מיט פיעל אנדערע גראטולירען מיר הערצליך דעם ה' נייטמאן מיט זיין פרוי און ווינשען איהם ערפאלג אין זיין געזעלשאפטליכער ארבייט.

בעשטעטיגטע בוי-פלענער.

ווי מ'טיילט אונז מיט האט די בוי-טעכנישע קאמיסיע יא ערלויבט צו עפענען די קאשע-מיהל פון אברהם גרינבוים, ברעזשינער 13. די מיהל איז איינגעריכטעט לויט דער נייעסטער טעכניק.

ארעסטירט א באנדיט.

אגענטען פון דער געהיים-פאליציי האבען זיך דערוואוסט, אז אין דער וואהנונג פון סטרוזש אויף וואלטשאנסקא № 65 געפינט זיך א באנדיט, וועלכען די פאליציי זוכט. נעכטען אין דער פריה האט פאליציי ארומגערינגעלט דאס דערמאהנטע הויז און געמאכט א רעוויזיע ביים סטרוזש אין דער וואוינונג, וואו מ'האט ווירקליך געפונען א יונגערמאן, וועלכער איז דער פאליציי גוט בעקאנט. ביי איהם האט מען געפונען א רעוואלווער מיט 60 פאטראנעס. די פאליציי האט דעם ארעסטירטען גלייך געשלאסען אין קייטען און איהם אבגעפיהרט אין ארעסט-קאמער פון דער געהיים-פאליציי.

טעאטער און מוזיק.

דער היינטיגער אווערטשענקא-אווענד.

היינט אין אווענד וועט אין גרויסען טעאטער פארקומען א גרויסער אווערטשענקא-אווענד.

ארקאדי אווערטשענקא איז איינער פון די איצטיגע בעדייטענדסטע רוסישע הומאריסטען און פעליעטאניסטען.

די לעצטע צייט ווערען אין פיעל רוסישע שטעדט געשפיעלט אווערטשענקא'ס קאמישע איינאקטערס, וועלכע האבען דעם גרעסטען ערפאלג.

אווערטשענקא איז אויך א גלענצענדער פארטראגס-קינסטלער. ער מאכט איצט א טורנע איבער רוסלאנד און פוילען און אין א גאנצער רייהע שטעדט האבען זיינע הומאריסטישע פארטראגען געהאט דעם גרעסטען בייפאל.

אויפ'ן היינטיגען אווענד וועט ארקאדי אווערטשענקא לייענען איינינע פון זיינע בעסטע הומארעסקען.

דער העברעאישער פורים-פעסט אין סקאלא-טעאטער.

ווי מען האט געקענט ערווארטען, האט דער העברעאישער פורים-פעסט, וואס איז פארגעקומען דאנערשטאג נאכמיטאג אין סקאלא-טעאטער, געהאט א גרויסען ערפאלג. דער איבערפולטער טעאטער-זאל האט יעדע אבטהיילונג אויפגענומען מיט לאנגדויערענדע רוישענדע אפלאדיסמענטען, און באמת איז די פורים-פייער געווען רייך און שיין צוזאמענגעשטעלט. פיעל בענייסמערונג האבען ארויסגערופען די קינדער פון ש. ק. פיינשטיין'ס פרעבעל-שולע מיט זייער נאציאנאלער קליידונג און מיט זייערע נייע אריגינעלע ליעדער, ווי אויך מיט די העברעאישע פאלקס-מעלאדיען און שפיעלערייען, וועלכע זיי האבען געשמאקפול אויסגעפיהרט. דער איינאקטער „אין פעלד פון שונם" איז גוט געשפיעלט געווארען, חאטש עס איז א צושווערע זאך פאר א ליעבהאבער. אויסער דעם איז דער עולם, וואס איז ניט אזוי געוועהנט מיט העברעאיש, שווער געווען צופערדייען א טיפערע זאך, דערפאר אבער איז גרויסארטיג אויסגעפיהרט געווארען די איינאקטיגע קאמעדיע „אחשורוש" פון יצחק קאצענעלזאהן. די אלע וואס האבען אנטהיילגענומען אין דער קאמעדיע, האבען פראכטפול געשפיעלט און יעדעס בילד האט פערעכטיג אמוזירט דעם עולם. מען קען זאגען, אז דאס איז געווען איינע פון די געלונגענסטע העברעאישע פארשטעלונגען, וואס מיר האבען געזעהן אין לאדז.

בן-שלום.

א בריעף אין רעדאקציע.

ווערטער ה' רעדאקטאר!

ערלויבט אונז אין אייער ווערטער צייטונג אפצודרוקען פאלגענדע ערקלערונג. לעזענדיג אין אנאנסען טייל פון „היינט" א מעלדונג, אז דער לאדזער פראפעסיאנעלער קאמאשען-מאכער-מייסטער-פעראיין זוכט ארבייטער, און לויט דער אנאנסע קומט אויס אז אין לאדז פעהלען אויס קאמאשען-מאכער-ארבייטער, מעלדען מיר אלע געזעלען, אז צווישען די ארבייטער זענען דא זעהר פיעל רעזערוויסטען און קיינער דארף ניט קומען דען זיי וועלען מאכען אומזיסטע רייזע-הוצאות. מיר פאדערן אויף אלע ארבייטער נישט צו קומען, און פריהער זיך מעלדען בריעפליך אין אונזער פראפעסיאנעלען ארבייטער פעראיין לויט פאלגענדען אדרעס:

Профессiональное Об-во Рабочихъ Кожевенниковъ
Гор. Лодзь, Петроковская 20.

מיט אכטונג
די פערוואלטונג פון לאדזער יודישען לעדער-ארבייטער פעראיין

רעדאקטאר: י. אונגער.
ארויסגעבער: ע. האמבורסקי. / א. טענענבוים.

גרויסעס טהעאטער
דירעקציע י. זאנדבערג.
דינסטאג, ד. 17 מערץ 22-טע פאפולערע פארשטעלונג פאר'ן האנדווערקער-קלוב.
צווייטער „אפטראג" פון דער גרויסער קינסטלערין
די אין אויבלאנד ווי אויך אין גאנץ אמעריקא בעק. דראמאטישע שוישפיעלערין
מיסס פעני בלומענטהאל
אין זאלאטארעווסקי'ס לעבענסבילד
די ווייסע שקלאווין
אין דער הויפטראלע אלס „די ווייסע שקלאווין".
אין דעם לעבענסבילד „די ווייסע שקלאווין" נעהמען אנטהייל א חוץ דער קינסטלערין מיסס פעני בלומענטהאל אונזער גאנצער אנסאמבל מיט דעם גרויסען ענגלישען סטאר מר. מאררים וואקסמאן אין זיין קרוין-ראליע אלס „אליהו צייטלין" אין וועלכער ער האט קיין קאנקורענטען ניט. בילעטען ביי זעהר בילינע פרייזען בעקומט מען טעגל. פון דינסטאג 5 א וויינער אין מאגאזין ביי ה' ליקיערמאן דזיעלנא 2 און אין לאקאל פון קלוב זאוואדזקא 5

אנאנס! מיטוואך, דעם 18 | 5 מערץ 1914
בענעפיס פון עהרענאבענד
פון'ם בעוואוסטען טאלאנטפאלען דירעקטאר פונ'ם גרויסען טהעאטער
מ. האכבערג
נאכטראל פונ'ם בעוואוסטען ענגלישען סטאר מר. מאררים וואקסמאן
ס'ווערט געשפיעלט די שוין צוויי יאהר נישט געשפיעלטע גרויסע קאמישע אפערעטע פון מאריס שאמאשעווסקי:
דאס פינטעלע יוד
הויפט-ראלען: „ליזער קאוואל"—מר. מאררים וואקסמאן, וועלכער איז אין אמעריקא בעוואוסט אלס דער בעסטער אין דער ראלע. מירעלע—פרל. נאטאנזאהן; שרה די קאוועליע—מ' סיגראצקא; רבקה'לע—מ' דאלסקאיא; גליקעלע—פרל. פארטאק; אהרן מענדעלמאן—ה' אדאלף בערמאן; גוזאי—ה' מיכאלעסקא; רב—ה' זילבערבערג; וואלקערשטיין—ה' גראסמאן; די צוויי אורקאמישע ראלען ביימיש'ל—דער לינוטישע'ר קאמיק—ה' לעבעדיעוו, שמואל שמש—ה' מאקס בולמאן, וועלכער האט פאר 4 יאהרען דער ערשטער געשפיעלט די קאמישע ראלע מיט א ריזיגען פוראר. אין צווייטען אקט ווערט געגעבען
א גראנדיעזער דיווערטיסמענט מיטין אנטהייל פון גאנצען אנסאמבל.
די ה"ה בולמאן און לעבעדיעוו וועלען זינגען גאנץ נייע קאמישע קופלעטען. אין דריטען אקט וועט אונזער ליעבער גאסט מר' מאררים וואקסמאן פארטר. א קאמ. קופלעט „רעד צו דער וואנד". אויספיהרליכעס מיטוואך אין לאדזער טאגעבלאט.
בילעטען בעקומט מען טעגליך אין דער קאסע פונ'ם טהעאטער.

וויכטיג אויף פסח
טיילע מיט מיינע געעהרטע קונדען, אז מיין עלעקטרישע מיהל וועלכע איז ניי און שען איינגעריכטעט בעפינדעט זיך אויף ברעזשינער 13. נעהמע אן צו מאהלען מצות אויף מצה-רייבעכץ.
3 1 4849

געגען בעלאהנונג
די יעניגע וועלכע וועלען אונס אנווייזען א שפור פון דער גנבה וועלכע איז פארגעקומען נעכטען אין פאפיער-האנדלונג פעטריקויער 49 ביי א. י. טיבער. ווערט געבעטען געגען גרויסע בעלאהנונג אונס מיטצוטהיילען.
א. י. טיבער,
פעטריקויער 49.
5301

Студентъ
университета (зол. медаль) готовить и репетируетъ съ ручательствомъ за успѣхъ по всѣмъ предметамъ за всѣ классы средне учебныхъ заведенiй. Спец. Латинскiй, русскiй языки и математики. Адр: Петрок. 17, 2-ой двор. кв. 16 К. Гольдберга. 52

געגען בעלאהנונג.
פרייטאג האבע איך פערלוירען אין בלאנקא-אנהאלטונג אויף 70 רובל, אויסשטעלער ס. גאלדשטער ארדה, א. וואלקאוויטש. פעליג דען 1/5 1914. אבצוגעבען געגען בעלאהנונג נאוואמיעיסקא 10 צו י. ראטבאן.
4847

צו דער פערלאבונג פון הערן
אהרן יאסקאוויטש
מיט פרל. רעגינא בארנשטיין
גראטולירען הערצליכסט זיינע קוזינען
אברהם טשאשניאק
און נ. טשאשניאק מיט פרוי. 4855

געגען בעלאהנונג.
דאנערשטאג האבע איך פערלוירען אמן ראטעס נאטיץ-בוך. אבצוגעבען געגען אין אדמיניסטראציע ד. בל.
4842

Давидъ Матясовъ Абрамзонъ потерялъ свой паспортъ, выдан. маг. гор Здунской-Воли Отдать въ полицiю. 3 2 5295

העמארידען
היילט ראדיקאל און שנעל, שטעלט אב די בלוטונג
ראטעלין-העבדא
צעפלער וועלכע ענטהאלטען נור מיטלען פון געוויקסע פרייז 1,25
צו בעקומען אין אפטייקען און סקלאד-אפטעקעס. 20 16
5066

איבעראל צו פערלאנגען!
איינע וואהלטהאט פיר די הויזפרוי און פיר די וועשערין
איז דאס אנאיבערטראפענע וואשמיטעל
עגא מיט זויערשטאף
Ega mit Sauerstoff 4844
דאס בעסטע, ביליגסטע, מצבארסטע!
עגא איז אבסאלוט אונשעדליך און שטארקט די וועשע.
עגא וואשט בלייך, רעיניגט די וועשע אויטאמאטיש אהנע אנווענדונג פון ארבייטסקראפט.
עגא רייניגט די וועשע אם בעסטען און קומט אין זיינער ווירקונג דעם זאנענליכט אם נעכסטען.
איבעראל צו פערלאנגען!
אינטערעסענטען, הענדלער, הויזירער בעליעבען זיך צו מעלדען אן:
Z. Segalowicz, Lodz, Nowocegielniana 17.

אדוואקאט
נ. וויינבערג
77 דלוגא 77
שפרעכ. 8—11 פריה און 2—10 אבענד. 5006
א. א. אויך מיליטערזאכען און אלער ארט שתדלנות אין אלע רעגירונגס-אנשטאלטען.

צירק „האליזעי" מארגאווי רינגע.
היינט זונטאג ווערען געגעבען 2 פארשטעל.
אויף די נאכמיטאגס-פארשטעלונג האט יעדער וועלכער קויפט א בילעט דאס רעכט אריינצופיהרען 2 קינדער אומזיסט.
האלב 9 א זייגער אין אווענד וועט געגעבען ווערען
א ספארט-פייערטאגס-פארשטעלונג
מיט א קאנקורס פון:
דאמען-קערפער-שענהייט און מוסקולאטור.
היינט קעמפפען 5 פאאר 1) דאסבערט—קעלט. 2) גיראלדי—מאראזאנא. 3) רויטע מאסקע—ראזענבערג I. 4) קאוואטש—שעווטשיק. 5) ראזענבערג II—ראדא-גלאוואשקא.

שטרענג כשר לחג הפסח
דאס עלטעסטע געשעפט אין דער בראנזשע
M. WERTHEIM, WARSZAWA, Dzika 22 TELEFONY: 64 | 88-97
5283
עמפפעהלט: צו די בעפאהרשטעהענדע פייערטאגען פסח
די אלער-בעסטע שאקאלאד G. G. LARDELLI
פערפערטיגט תחת השגחת הרבנים.
צו בעקומען אין אלע יודישע קאלאניאל אונד פרוכט-געשעפטען,
M. BERMAN, Piotrkowska № 59 הויפט-לאגער פיר לאדז

מעבעל פון א סאלאן, עס עט שלאף-צימער איז צוליעב אבפאהרט ביליג צו פערקויפען, יעלאנא 10 וו. 3. 4846 2 1

מעדכען פון 14—16 יאהרען ווערען צו לייכטע ארבייט געזוכט. צעגעלניאנא 10, וו. 24. 4856

מיזינגע אקריסטע געזעלען ווי אויך האנדגעהער ווערען געזוכט ביי באם, מעדזשעסקא 21. 4852 2 1

טעאטער „סקאלא".
מאלארוסישע טרופפע
אונטער דירעקציאן ה' היידאמאקי.

היינט זונטאג ווערט געגעבען ווערען 2 פארשטעלונגען: 3 בייטאג און האלב 9 אווענדס

נאכמיטאג
ווערט
געשפילט
ווערען

Тарасъ Бульба

אבענדס

Цыганка Аза

אין 5 אקטען
פון צאריצקי
איינצעלהייטען
אין פראגראמען

ערשטקלאס. הויכעלעגאנטעס
קינעמאטאגראפען-טעאטער
„Mirage"
אין די פעסט-זעלער
פון „גראנד-האטעל".
די פרייזען פון די פלעצער פון 30 ק.
ביז 1 רובל.

אויסגעצייכענטעס רייכהאלטיגעס פראגראם, נור ביז מאנטאג אינקל.

זשורנאל גאמאן (ערריינגיסט).
פערש. שפאסען (זעהר קאמיש).
אויף וואס ווערט פערוויסט-
דעט דער אבפאל פון די
גרויסע שטאדט.
די מוטיגע יעגער (אוהר-קאמיש)

א טראגעדיע אויף די זאמדען פון סאהארא

קונסט-פילם
אין 4 אקטען

די אונשולדיגע אנגעקלאגטע

ריהרענדע
דראמא.

אויסערן פראגראם: „פורלאנא" דער מאדערנסטער איטאליענישער טאנץ רעקאמענדירט פון פויפסט

CASINO

היינט און מארגען צום לעצטען מאל

דעם קאפיטאנ'ס קינד

קאלאסאל ריהרענדע דראמע אין 8 גרויסע טיילען, פון דעם לע-
בען פון א גראף. א בילד פון זעלטענער שפאנונג, גרויסארטיג אין
דער אידעע, אויסגעהאלטען אין שפיעל און רעזשיי און הערליכע סצענעס אויפ'ן ים, און וואונדער שענע בילדער
פון דעם ברעג פון נארמאנדיע, שטעלט פאר דער פילם א זעהר שטימונגספולען פאטאגראפישען רייז! דער פילם
האט נאך א גרעסערען ערפאלג ווי דאס בעריהמטע ווערק „דאס קינד פון פאריז"! געפעהרליכע רעטונג פונ'ם ים!
אנערקענט בעסטע מוזיק דער שטאדט. — פלים-רפריע בילדער. — אונפערענדערטע פרייזען.

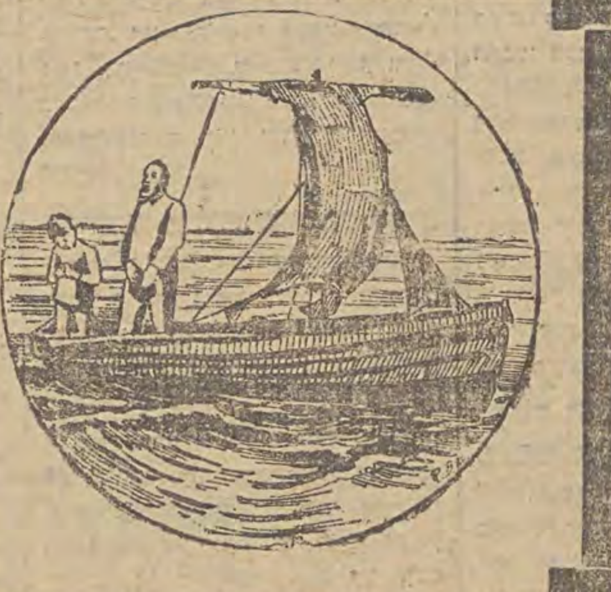

אויסערן פראגראם:
פאלשטענדיג נייעס פראגראם:

שפרעכענדע פילמס

אפאנג 3 אוהר.

Parfums de Luxe
Marguerite Carré
A. Bourjois & Co.,
PARIS.
די פאבריקאנטען פון אלוועלטליך בעוואוסטען
„Poudre de riz de Java"
5278 6 2

בעקאנטמאכונג.

די פערוואלטונג פון דער יודישע לייה און שפאר-קאסע
טיילט ערג. מיט אז די יעהרליכע

גענעראל-פערזאמלונג

וועט פארקומען דעם 6/19 מערץ און איינענעם לאקאל 4 אוהר נאכמ.
אין פאל ווען עס וועלען ניט ערשיינען די געהעריגע צאהל מיטגליעדער וועט די
פערזאמלונג ענדגילטיג פארקומען זונטאג דעם 16/29 מערץ 7 אוהר אבענדס אין
לאקאל פון קאסי-פעראיין פראטענאדע 21.
5298

ערקלערונג.

אזוי ווי ס'האט זיך ארויסגעוויזען אין די אונטערהאנדלונגען מיט'ן טישלער-
מייסטער-פעראיין, אז אין דער ווירקליכקייט האנדעלט ער גאנץ אנדערש ווי אין
דער קארעספאנדענץ, וויל נאכ'ן ערהאלטען פון זיין בריעף האט זיך ארויסגעוויזען,
אז אויף צוזאמענגעקומענס האבען איינגע טישלער-מייסטער דערווגטער פערוואלטונגס-מיט-
גליעדער פערניכטעט די „אביאזאטעלנע פאסטאנאוולעניע", ערקלערען וויר, דאס אויב
ביז מאנטאג אווענדס 11 א זייגער וועלען די טישלער-מייסטער, וואס האבען פער-
ניכטעט די אביאזאטעלנע פאכטאנאוולעניע אונטערע פון אונזער פעראיין זיך נישט
בעזארגען, וועלען מיר געצוואונגען זיין צו מעלדען דאפון די געהעריגע
מאכט און די פעראנטווארטליכקייט פון די רעזולטאטען וועלען מיר דערפאר נישט
טראגען.
מיט דרך ארץ
די פערוואלטונג פון פראפ. ארב.-פעראיין
פון דער „האלץ-בעארבייטונגס-בראנזשע".
בעמערקונג. אלע מיטגליעדער ווערען געבעטען ביז מאנטאג אווענדס אין לאקאל
פון פעראיין פעטריקויער 20 מיטצוטיילען און וועלכע ערטער די מייס-
טער האבען פערניכטעט די אביאז. פאסטאנאוולעניע.
4854

די פערוואלטונג פון „יודישען טישלער-מייסטער-פעראיין"
מאכט בעקאנט דאס היינט קומט פאר א

פערזאמלונג

אין לאקאל פון „האנדווערקער-קלוב" זאוואדזקא № 5, פון
מעבעל און וויסע ארבייט.
בעמערקונג. מיטגליעדער און נישט מיטגליעדער, און די וועלכע האבען נישט
ערהאלטען קיין איינלאדונגס-קארטען, ווערען געבעטען צוליעב דער
פערזאמלונג פינקטליך צו ערשיינען.
4853

כשר

ווילט איהר האבען א גוטע קור און א אנגענעהם אויפענטהאלט
אין קארלסבאד זאלט איהר זיך וועהלען דאס

האטעל גלאטויער

אין דער פארק-שטר. שטרענג יודיש און שטרענג ריטועל געפיהרטעס
רעסטאראנט און קאפע. די בעסטע וויענער קיכע, צוגעפאסטע צו דער קור
און דיעטע. גרויסע שפייזע-זעלער, הערליך שענע וועראנדע; דאס האטעל
געפינט זיך אין א שענעם פונקט. פאהר-שטיהלע; עלעקטרישעס-ליכט;
טעלעפאן 546; פאמיליענהאטעל; הערליך שענע צימער מיט פערנבליק.
דאס האטעל איז אונטער ריטועלער אויפזיכט.
הערציג עט שלאמטאטש.
5252

די ניי-ערעפנעטע בעשטעטיגטע דורך די רעגירונג

ערשטע לאדזער שולע פון קונסט-בילדער

מיט פריה, אבענדס אונד זאנטאג קורסען, מיט אנטהייל פון
ערשטקלאסיגע ארטיסטישע קרעפטע, אונטער דער לייטונג
פון מאלער פיאטר שימאנסקי.
פראגראם פון דער פאריזער אקאדעמיע פון קונסט-בילדער.
איינשרייבען קאן מען זיך אין קאנצעליי דער שולע, פעטריקויער 17 פון 10 אוהר
פריה ביז 2 מיטאג אונד פון 6 ביז 8 אבענדס. בעמערקונג: ביי דער שולע
זיינד איינגעפיהרט ספעציעלע קורסען פון האנדווערקער פאך.
5294

די לעצטע 8 טעג פערבלייבט
די קאלא-סאלע

מענאזשעריע

פון נ. י. באיקא. פעטריקויער 117
אייל'ט אייך צו זעהן! די פרייזען זענען
אויף דער העלפט: ערוואקסענע צאהלען 25 ק. קינדער און שילער 15 ק.
היינט קען מען זעהן די יונגע נעבוירענע לייבען אין לאדזער מענאזשעריע.
4850

דאמען-היטע

די לעצטע נייהייטען נעכסט זעמטליכע צודאטען בעקומען
זי נור אין דעם לאנג-ענזיסטירענדען דאמען-היטע ענגרא-
דעטייל-געשעפט פון
5279 5 2
M. Jakubowicz, Petrikauer 22 — אין הויף —
דארטזעלבסט קען זיך א לערנמעדכען פון אנשטענדיגע עלטערן מעלדען.

Zawiadomienie.
Bar Versailles
Piotrkowska № 47 róg Zielonej
został otwarty.
4744

גרויסעס טעאטער.

היינט זונטאג, דען 2/15 מערץ
נור איינע רוסישע פארשטעלונג

נאסטשפיעל פונ'ם בעוואוסטען רוסישען שרייבער-הומאריסט
Аркадій АВЕРЧЕНКО

מיט'ן אנטייל פון דער בעוואוסטער דראמאטישער שוישפיעלערין, דער
פרעמיערשע פון די פע-
טערבורגער טהעאטערן
А. Я. Садовская

אויספיהרליכעס אין די פראגראמען.
אויסער דעם רייכען פראגראם וועט ה' **Аркадій Аверченко** פארטראגען א רייהע פון זיינע לעצטע הומאריסטישע ערצעהלונגען
„ОДЕССИТЫ", „БЛИНЫ", „ПРОГРАММА ИЛЛЮЗІОНА"
(„די אדעסיטען") („בלינצעס") („דאס אילוזיאן-פראגראם")
צווישען וועלכע מיר מאכען אויפמערקזאם אויף פאלגענדע:
בילעטען בעקומט מען נור אין דער קאסע פונ'ם גרויסען טהעאטער.

Объявленiе Магистрата гор. Лодзи.
בעקאנטמאכונג פון לאדזער מאגיסטראט.

אויף אבצורינגען פון 1-טען יולי 1914 פערשידענע באטאריענע, באטאליאנע און לאזארעטנע
לאקאלען, אנשטאט עטליכע, וועלכע זענען ביז איצט פערנומען מיט טיילווייזע לאקאלען פון ארטיגען
מיליטער-גארניזאן ברויכט איצט די קווארטירנע דעפוטאציע צו דינגען עטליכע גרויסע שוין בעוואוינטע
הייזער, און אויך אזעלכע, וועלכע זענען נעכויט געווארען פאריאהרען און קענען פערפערטיגט ווערען
צו יולי ספעציעל אויף קאזארמען.
צוליעב דעם ווערען איינגעלאדענט די הויז-בעזיצער, וועלכע ווילען פערדינגען זייערע הייזער,
אבצוגעבען זאפארט אין לאדזער מאגיסטראט די געהעריגע זאיאוולעניע מיט אויפגאבע פון מיטהע-פרייז.
לאדז 28 פעברואר 1914.

Президентъ города Лодзи,
Дѣйствит. Стат. Совѣтникъ **ПЕНЬКОВСКІЙ.**

אין דעם פאבריקס-מאגאזין פון פארצעלאן
„ĆMIELÓW"
„צמיעלאוו"
לאדז, פעטריקויער 31, טעל. 11-80
קומט פאר א
אויספערקויף
פון אסארטירטע סחורות צו זעהר נידריגע פרייזען.
פארצעלאן. גלאז.
מאיאליק. טערראקאטא.
5296
אין דער צייט פון אויספערקויף איז דאס מאגאזין געשלאסען פון 1 ביז 3 נאכמיטאג.
זונטאג דעם 29-טען ד. מ. און דעם 5-טען אפריל וועט דאס געשעפט זיין אפען פון 2 אוהר נאכמ.

Die Verwaltung der Lodzer
Gegenseitigen Credit-Gesellschaft
Petrikauer-Strasse № 43.
beehrt sich hiermit zur kenntniss zu bringen, dass laut §§ 31, 33 der Statuten die
General-Versammlung
der Mitglieder im zweiten Termine am 11/24 März d. J., 6 Uhr abends im **Konzerthause,** Dzielna 18 stattfinden wird.

TAGES-ORDNUNG:
1) Bericht der Verwaltung und Vorlesung der Bilanz für 1913;
2) Vorschlag bezüglich Verteilung des Reingewinns pro 1913; 5194 2 1
3) Bestätigung des Immobilkaufs;
4) Bestimmung des Etats pro 1914 und Anträge des Konseils;
5) Neuwahl für den Aufsichtsrath, für die Verwaltung, wie auch für die Revisions-Komission.
Die Eintritskarten werden in Lokal der Gesellschaft herausgegeben.

Окончившая Брестъ-Лит. Казенную гимназію ищетъ кондицію или занятій въ конторѣ. Адр: Дорѣ Карцынель, Кобринъ, Гродн. губ 4772 3 3

Es wird eine Fabrik bestehend aus 15 bis 20 Englischen 72 Carier-Stühle mit Schaufelmaschinen zum pachten eventuel auch zum Kaufen gesucht. Gef. Offerten bitte unter „A. R" an die Redactian abzugeben. 4761 3 3

דר. ל. פריבולסקי
פאלודניאווא 2, טעל. 13-59.
ספעציאל-ארצט פיר הויט, ווענערישע און, האאר-קראנקהייטען עט מענער-שוואכע, אויף קאסמעטישע פעלער. בעהאנדלונג נאך עהרליך האטא 914-606 ערונג בערופס שטערונג.
היילונג מיט עלעקטרי-ציטעט אונד וויבראציאנס-מאסאזש. שפרעכ-שטונדען פון 9—1 אונד 4—8 פיר דא-מען 5—6.

א איך ענטשולדיג מיך פיר דעם הערן מטות יאנאווסקי און ערקלער דאס איך האבע איהם בעליידיגט און אויפגערעגטען צושטאנד. איך ערשפרעך דאס זאלבעס וועט מעהר נישט פארקומען. מיט אכטונג בעריש וואלדמאן.

א שדכן
קען זיך מעלדען בא א. זאנשיין, פאנסקא שטר. 6. 4840

וויכטיג נייעס!!
אין מיינעם בעוואוסטען מעהל עט קאלאני-יאל-געשעפט, שרעדניא № 2 בעקומט מען צוקער № 1 צו $12^1/_2$ קאפ. פער פונט, לעשמערושער 13 קאפ. געהאקטען $13^1/_2$ קאפ. פארין-צוקער $11^1/_2$ קאפ. איינגענעם געהאקטען צוקער (Ręczny) 14 קאפ., 4/0 ווייצענמעהל דאס בעסטע $5^1/_2$ קאפ. ווי אויך בעקומט מען טעגליך פרישע געמאלענע קאפע $^1/_4$ פונט 14 קאפ.
דרוקער, שרעדניא 2.
בעמערקונג: ביי ספראווונקעס פון 4 רובל אן ווערט אבגעשיקט נאך הויזע. 4768

פון אויסלאנד צוריקגעקעהרט
דר. לעווקאוויטש
הויט ווענערישע בלאזען-ליידען אונד מענער שוואכע. ביי סיפיליס 914-606 טריפער היילונג אהן שפריצעאניעס לויט א נייע מ עטהאדע) קאנסטאנטי-נער שטר. 12 נעבען וועלינג טעאטער שפרעכשטונדען פון 9—1 אונד פון 6—8 נאכמ. דאמען פון 5—6.

אין סקלאד אפטעטשנע
10 זאוואדזקא 10 4949
בעקומט מען א זיכערעס מיטעל געגען פערשטאפונג, איין גוטעס מיטעל געגען נערווען און מענער-שוואכע, פלאסטער פאר פרויען, וועלכע ליידען אין פערהערטונג דער ברוסטען און געשווירע, זיך זעלבסט צו קורירען. א זיכערעס מיטעל געגען היגער-אויגען ווי אויך געגען שמיטצען פון פים און הענט, א גוטעס מיטעל געגען ווערעם און מאטען צו פערטילגען. אויפ'ם לאגער אימער פרישע אויסלענדישע וואסערן אלע ארטען בילליג. טעגליך פרישען קעפיר צו קורירען. אויך גוטע געפאסטע אויסלענדישע בוילבינדען און גוטע געפאסטע ברוכבענדער צו בעקומען ביי וואלמאן זאוואדזקא 10

אין סקלאד אפטעטשנע
עמפפעהלט פיר נאנצען ווינטער פרישען טראן. קינדער, וועלכע פערטראגען נישט קיין טראן ווירד דורך איין שמאקהאפטיגעס מיטעל ערזעצט.

ד"ר זילבערשטראם
Dr. J. Silberstrom
ארדינ. אים אמבולאט. פון רויטען-קרייץ
12 זאוואדזקא 12
הויט געשלעכטס אונד ווענערישע קראנקהייטען. (בעהאנדלונג מיט עהרליך-האטא 914-606) ערצטליכע קאסמעטיק (ענטפערנונג לעסטיגער הארע, פליקען א. ז. וו.) 12—$2^1/_2$ 5—8 זאנטאגס 11—1

Dr. Trachtenherz
זאוואדזקא 6.
טעל. 34-76
געוו. אססיסטענט דער פעטערסבורגער ספעציעלען שטאדט שפיטעלע.
ספעציאל-ארצט פיר סיפיליס הויט ווענערישע קראנקהייטען אונד מענער-שוואכע בעהאנדלונג נאך עהרליך האטא 606-914 היילונג מיט עלעקטריציטעט.
שפרעכשטונדען פון 8—2 און 5—9 דאמען פון 4 ביז 5. בעזאנדערע ווארטע צימער.
1468

אקושערין-מאסאזשיסטין
דיפלאמירט פון קייזערל. מעדיצין-אקאדעמיע אין פעטערסבורג
נעמט אן מאסאזש, געבורטען הויז-אפטע שפריצונגען, ערטיילט ראטה אונד הילפע נעהייטע פאלשטענדיגער סעקרעט. בדוסט ענטוויקלונג.
1351 11
אנדזשעיא 39, ה. 13. פון 12—8.

Хиль Силевичъ потерялъ свой паспортъ, выдан. Гор. Гродзискъ, Варш. губ. Отдать въ полицію.

ערפינדונגען.
וועלכע קענען פראקטיש פערווענדעט ווערען זוכט Theune & Co., Berlin S. W. 48 Friedrichstr. 249
קארעספאנדענץ אין דער דייטשער, ענג-לישער און פראנצויזישער שפראכע.
אויסקינפטע קאסטענלאז. 5230

Студентъ медиц. Кенигсбергск. Унивeр. опытный репетиторъ съ долголѣтн. практикой даетъ уроки по курсу сред. уч. завед. Спец. матем., латынь, естествен. науки. Константиновская № 147 Телеф. № 12-95 студ. Розенбергъ. 3 2 4823

Утерянъ вексель за № 538 на сумму 100 руб. выставл. Вми Амзель, ордра А. Фуксъ, ср. пл. 5 октября н. ст. Наш. пр. отдать Л. Амзелю, Александровская 8. Узнается недѣйствительн. 4821

דער ערשטער און עלטעסטער לאדזער קאליגראף
Я. Берманъ
לעהרינט אויס אין א קורצער צייט שרייבען די שענסטע קאליגראפישע קאנטארסקע שנעלשריפט מיט מעסיגע בעלאהנונג. 23 4816
Полудневая 25 кв. 26.

א קלייענער לאדען
מיט 1 צימער גענעגאיבער פאזנאנסקי'ס פאמיליען-הייזער פיר 200 רובל צו פער-מיעטען, פון 1-טען אפריל. דלוגא № 3. 4773 1—

פערשידענע וואהנונגען
צו פערמיעטען
מיט בעקוועמליכקייטען, ווי אויך געוועל-בער אויף די נאוואמיעסקא № 20 און 15 צו ערפאהרען ביים רואנצע אויף אגראדאווא שטר. 8 פראנט 1-טען שטאק. 4756 4 4

צאהנערצטליכער קאבינעט
Dr. Med. 5182
Zacharow
(געוו. פערוואלטער און לעקטאר פון א צאהנ-ערצטליכע שולע)
ספעציאליטעט: מונד-חירורגיע צאהן-קראנקהייטען און קינסטליכע צעהנע.
פעטריקויער שטר. 79.
עמפפאנגט פון $9^1/_2$—2 און פון 4—8.

טיכטיגע רעק-נייערינס
ווערען געזוכט אין קאנפעקציאן געשעפט פון ה. י. זאקס פעטריקויער 120. 5245

Тип. М. Гамбурскій и Ко., Лодзь. Петр. 16. Редакторъ: И. Угеръ. Издатели: Э. Гамбурскій, А. Тененбаумъ